

ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ/ ΑΝΑΓΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΕ ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΑ/ ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΖΥΜΗΣ

Βλαπτικοί παράγοντες		A/A	Πηγές κινδύνου	Ανάγκες παρεμβάσεων (παραδείγματα)
ΑΤΥΧΗΜΑΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ				
ΕΜΜΕΣΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ				
Διαμόρφωση χώρου (ύψος, εμβαδόν, κλπ.)		1	Κίνδυνος τραυματισμού λόγω ακαταλληλότητας διαμόρφωσης χώρων εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας ανάλογα με την εγκατεστημένη ισχύ, το είδος του εξοπλισμού και τη διαμόρφωση του επαγγελματικού χώρου των εργασιών.
Λειτουργικότητα/ εργονομία (δάπεδα, εμπόδια, διάδρομοι, σκάλες, κλπ.)		2	Κίνδυνος τραυματισμού λόγω σταθερών εμποδίων	<ul style="list-style-type: none"> Διάδρομοι και χώροι εργασίας χωρίς εμπόδια. Κατάλληλη σήμανση. Προστατευτική επικάλυψη των επικίνδυνων σημείων.
			Κίνδυνος τραυματισμού λόγω ακαταλληλότητας/ μη λειτουργικότητας δομικών στοιχείων των χώρων εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας και πρακτικής ανάλογα με τη διαμόρφωση του χώρου εργασίας (π.χ. ανοίγματα και προσπελασιμότητα διαδρόμων, κατάλληλες σκάλες και πατάκια, κατάλληλα δάπεδα, κλπ.). Χωροθέτηση εξοπλισμού και θέσεων εργασίας λαμβάνοντας υπόψη την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας.
Πρόσβαση/ εκκένωση (έξοδοι κινδύνου, φωτισμός κινδύνου, κλπ.)		3	Κίνδυνος τραυματισμού κατά την εκκένωση του χώρου εργασίας σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης	<ul style="list-style-type: none"> Έξοδοι κινδύνου κατάλληλες, προσπελάσιμες και ελεύθερες. Κατάλληλη σήμανση οδούσεων διαφυγής και εξόδων κινδύνου, φωτισμός ασφαλείας. Κατάλληλη ειδοποίηση και σαφείς οδηγίες εκκένωσης.
Φωτισμός		4	Ανεπαρκής φωτισμός ανάλογα με τη φύση της εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> Φυσικός φωτισμός κατά το δυνατόν. Τοπική ενίσχυση φωτισμού σύμφωνα με τα ελάχιστα όρια ανάλογα με τη φύση της εργασίας και τις οπτικές ανάγκες του εργαζόμενου.
Θερμοκρασία	Υψηλότερη από την κανονική	5	Κίνδυνος θερμικής καταπόνησης λόγω των υψηλών θερμοκρασιών στο χώρο παρασκευής αρτοσκευασμάτων ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες	<ul style="list-style-type: none"> Μέτρα διατήρησης κλίματος σε κλειστούς χώρους (επαρκής γενικός εξαερισμός, επαρκής ανανέωση εσωτερικού αέρα, κλιματισμός, κλπ.). Απομόνωση των πηγών θερμότητας στην πηγή τους (π.χ. τοποθέτηση στο φούρνο πλαισίου από κατάλληλο μονωτικό υλικό για περιορισμό της θερμότητας στο γύρω χώρο εργασίας). Ελαφρύς ρουχισμός. Χορήγηση πόσιμου δροσερού νερού (10° - 15°C). Προγραμματισμός των εργασιών ώστε οι κοπιαστικότερες να γίνονται στις ώρες που η θερμοκρασία είναι χαμηλότερη. Εναλλαγή δραστηριοτήτων ή μικρά διαλείμματα.
	Χαμηλότερη από την κανονική	6		
ΑΜΕΣΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ				
ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ				
Πτώσεις από	Ύψος	7	Εργασία ή κίνηση σε ύψος	<ul style="list-style-type: none"> Κλίμακες σε καλή κατάσταση. Προστατευτικά κιγκλιδώματα. Ειδικά μέτρα κατά περίπτωση (ύψος μικρότερο ή μεγαλύτερο από 2 μέτρα).
	Ίδιο επίπεδο/ ανισόπεδη επιφάνεια	8	Κίνδυνος ολισθήματος από αλεύρι, υγρά, λάδια κλπ.	<ul style="list-style-type: none"> Κατάλληλα βιομηχανικά δάπεδα από αντιολισθητικά υλικά και σε καλή κατάσταση. Τακτικός καθαρισμός του δαπέδου. Χρήση αντιολισθητικών υποδημάτων εργασίας.
	Κεκλιμένο επίπεδο/ ράμπα ή σκάλα	9	Κίνδυνος πτώσης κατά την εργασία ή κίνηση σε κεκλιμένο επίπεδο/ ράμπα ή σκαλοπάτια	<ul style="list-style-type: none"> Προστατευτικά κιγκλιδώματα. Αντιολισθητικές επιφάνειες και σε καλή κατάσταση. Κατάλληλη γεωμετρία/ κλίση κεκλιμένου επιπέδου και σκάλας. Κατάλληλος φωτισμός. Ειδικά μέτρα κατά περίπτωση

Χτύπημα από	Κινούμενο όχημα/ μη σταθερό μηχάνημα	10	Κίνδυνος τραυματισμού από κινούμενο περονοφόρο όχημα / καρότσι μεταφοράς φορτίων	<ul style="list-style-type: none"> • Ηχητικό προειδοποιητικό σήμα κατά την κίνηση περονοφόρων οχημάτων. • Οριοθετημένοι και με σήμανση διάδρομοι κυκλοφορίας οχημάτων. • Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (ενισχυμένα υποδήματα). 	
	Πτώση/ κατάρρευση αντικειμένου ή ατόμου λόγω βαρύτητας	11	Κίνδυνος τραυματισμού από πτώση εργαλείων και υλικών	<ul style="list-style-type: none"> • Ασφαλής τοποθέτηση και στερέωση εργαλείων και υλικών (ράφια, ερμάρια, κλπ.). • Μετά το τέλος της εργασίας, τα εργαλεία πρέπει να τοποθετούνται στη θέση τους. • Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (ενισχυμένα υποδήματα). 	
			Κίνδυνος τραυματισμού από πτώση φορτίων (π.χ. τελάρων, σάκων)	<ul style="list-style-type: none"> • Ασφαλές στοίβαγμα, στερέωση, πακετάρισμα, κλπ. • Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (ενισχυμένα υποδήματα). • Τα φορτία να μην στοιβάζονται πάνω από το κανονικό ύψος του ώμου. 	
	Εκτοξευόμενο υλικό, θραύσμα ή αντικείμενο	Από υλικό/ θραύσμα που εκτοξεύεται από μηχανή	12		
		Από ρεύμα υγρού υπό πίεση	13		
		Από υλικό/ θραύσμα που εκτοξεύεται από αντικείμενο που εκρήγνυται/ αναφλέγεται/ αποσυντίθεται ή είναι υπό πίεση	14		
		Από αντικείμενο που το παρέσυρε ο αέρας	15		
Κυλιόμενο/ ολισθούμενο αντικείμενο, υγρό ή άτομο (περιλαμβάνονται και πλημμύρες)	16				
Αντικείμενο που μεταφέρεται/ χρησιμοποιείται ή από τυχαία σύγκρουση ατόμων	17	Κίνδυνος τραυματισμού κατά τη μεταφορά φορτίων (π.χ. τελάρων, σάκων)	<ul style="list-style-type: none"> • Κανόνες ασφαλούς μεταφοράς αντικειμένων. • Η μεταφορά να γίνεται με τα κατάλληλα μέσα (πχ καρότσι). • Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (π.χ. ενισχυμένα υποδήματα). 		
Επαφή με εργαλεία χειρός		18	Κίνδυνος τραυματισμού από εργαλεία χειρός	<ul style="list-style-type: none"> • Κανόνες ασφαλείας χρήσης εργαλείων. • Κατάλληλα και καλοσυντηρημένα εργαλεία. • Τα εργαλεία πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο για το σκοπό που προορίζονται. 	
Επαφή με κινούμενα μέρη μηχανημάτων	Μπλέξιμο/ τράβηγμα	19	Κίνδυνος τραυματισμού από πιάσιμο ρουχισμού, μανικιών, κοσμημάτων, μαλλιών σε περιστρεφόμενα μέρη των μηχανών (π.χ. στη σφολιατομηχανή, στο στρογγυλοποιητή ζύμης)	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάλληλος ρουχισμός (εφαρμοστά ρούχα, δεμένα μαλλιά, όχι κοσμήματα). • Προφυλακτήρες και προστατευτικά καλύμματα σε καλή κατάσταση και πάντα στη θέση τους. • Οι μηχανές πρέπει να είναι κατάλληλα τοποθετημένες και στερεωμένες με ασφάλεια. • Διακόπτες ασφαλείας ευδιάκριτοι, κατάλληλου μεγέθους και χρώματος . 	
	Χτύπημα/ κόψιμο	20	Κίνδυνος τραυματισμού από κοπτικά εργαλεία (π.χ. ζυγοκοπτικό, πολυκοπτικό ζύμης)	<ul style="list-style-type: none"> • Προφυλακτήρες και προστατευτικά καλύμματα σε καλή κατάσταση και πάντα στη θέση τους. • Καθαρισμός της μηχανής μόνο όταν είναι εκτός λειτουργίας. • Μετά το τέλος της εργασίας τα κοπτικά εργαλεία δεν πρέπει να εγκαταλείπονται σε τυχαίες θέσεις. • Οι μηχανές πρέπει να είναι κατάλληλα τοποθετημένες και στερεωμένες με ασφάλεια. • Οι μηχανές πρέπει να λειτουργούν υπό τη συνεχή επίβλεψη του χειριστή. • Διακόπτες ασφαλείας ευδιάκριτοι, κατάλληλου μεγέθους και χρώματος . 	

			Κίνδυνος τραυματισμού από ακάλυπτα κινούμενα μέρη	<ul style="list-style-type: none"> Καλή συντήρηση, συχνοί έλεγχοι των μηχανών. Προφυλακτήρες και προστατευτικά καλύμματα σε καλή κατάσταση και πάντα στη θέση τους. Οι μηχανές πρέπει να είναι κατάλληλα τοποθετημένες και στερεωμένες με ασφάλεια. Διακόπτες ασφάλειας ευδιάκριτοι, κατάλληλου μεγέθους και χρώματος.
	Παγίδευση	21	Κίνδυνος παγίδευσης σε κινούμενα μέρη μηχανών	<ul style="list-style-type: none"> Προφυλακτήρες και προστατευτικά καλύμματα σε καλή κατάσταση και πάντα στη θέση τους. Διακόπτες ασφάλειας ευδιάκριτοι, κατάλληλου μεγέθους και χρώματος. Σαφείς οδηγίες και εφαρμογή μέτρων και οδηγιών ασφάλειας.
Κινούμενο άτομο χτυπάει πάνω σε αντικείμενο/ επιφάνεια	Από παράσυρση από κύματα ή άνεμο	22		
	Λόγω του ότι σκοντάφτει σε αντικείμενο	23	Κίνδυνος τραυματισμού από χτύπημα π.χ. σε σάκου με αλεύρι	<ul style="list-style-type: none"> Διατήρηση των διαδρόμων και των χώρων εργασίας ελεύθερων από εμπόδια. Επαρκής αποθηκευτικός χώρος για τις πρώτες ύλες και τον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται καθημερινά. Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (ενισχυμένα υποδήματα).
	Από επαφή με ανώμαλη/ αιχμηρή επιφάνεια ή αντικείμενο	24	Κίνδυνος τραυματισμού από αιχμηρό αντικείμενο/ ακμή επιφάνειας	<ul style="list-style-type: none"> Περιορισμός και κάλυψη των αιχμηρών επιφανειών/αντικειμένων. Διατήρηση των διαδρόμων και των χώρων εργασίας ελεύθερων από αιχμηρά εμπόδια. Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (υποδήματα εργασίας).
Μέσα ή πάνω σε κινούμενο όχημα (κακός χειρισμός ή απώλεια ελέγχου). Περιλαμβάνεται αναποδογύρισμα, σύγκρουση ή συντριβή.		25	Σε περίπτωση μεγάλης μονάδας παραγωγής: Κίνδυνος ανατροπής σε περίπτωση υπέρβασης των προδιαγραφών του κλάρκ όσον αφορά τη σχέση ανυψούμενου φορτίου-ύψους. Κίνδυνος ανατροπής παλλετοφόρου κατά τη φόρτωση του φορτηγού λόγω απώλειας στήριξης κάποιου από τους τροχούς ή λόγω πτώσης της ράμπας αν το φορτηγό δεν έχει σταθεροποιηθεί (δεθεί).	<ul style="list-style-type: none"> Οδηγίες χειρισμού παλλετοφόρου – κλάρκ. Συντήρηση - προληπτικοί έλεγχοι παλλετοφόρου – κλάρκ. Προδιαγραφές φορτίων παλλετοφόρου – κλάρκ. Εξέδρα αναβάτη Αυτόματο stop και τιμόνι εμπρός. Προφυλακτήρες κεφαλής.
Θάψιμο/ ασφυξία από υλικά (π.χ. χώμα, λεπτόκοκκα σωματίδια)		26		
Επαφή με ηλεκτρισμό		27	Ηλεκτροπληξία από ηλεκτρικές εγκαταστάσεις	<ul style="list-style-type: none"> Τήρηση του προτύπου ΕΛΟΤ HD 384. Τήρηση κανόνων ασφάλειας και συντήρησης ηλεκτρικών εγκαταστάσεων. Διατήρηση των ηλεκτρολογικών πινάκων κλειδωμένων με τα ειδικού τύπου κλειδιά, ενώ το άνοιγμά τους θα πρέπει να γίνεται μόνο από κατάλληλο προσωπικό. Τήρηση αρχείου συντήρησης ηλεκτρικών εγκαταστάσεων.
			Κίνδυνος τραυματισμού κατά τη συντήρηση και επισκευή των μηχανών	<ul style="list-style-type: none"> Εργασίες συντήρησης και επισκευής μόνο με τη μηχανή εκτός λειτουργίας και ύστερα από την αποσύνδεσή της από το ηλεκτρικό ρεύμα. Σήμανση ηλεκτρικής απομόνωσης του υπό συντήρηση εξοπλισμού ή κλειδίωμα του ηλεκτρικού πίνακα. Κατάλληλη γείωση των μηχανών. Τήρηση κανόνων ασφάλειας και συντήρησης μηχανών. Τήρηση αρχείου συντήρησης μηχανών.
			Κίνδυνος ηλεκτροπληξίας λόγω ακάλυπτων ή σε κακή κατάσταση καλωδίων, διακοπών, κλπ.	<ul style="list-style-type: none"> Κατάλληλα και σε καλή κατάσταση ηλεκτρικά εργαλεία και μηχανήματα. Ηλεκτρικά σύρματα, καλώδια και πρίζες σε καλή κατάσταση. Πρίζες, διακλαδώσεις, διακόπτες και εξαρτήματα καλυμμένα.
Επαφή με εξαιρετικά θερμή/ ψυχρή επιφάνεια/ ανοιχτή φλόγα		28	Κίνδυνος τραυματισμού/ εγκαύματος κατά την εισαγωγή/ αφαίρεση των αρτοσκευασμάτων από το φούρνο	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (πυρίμαχα γάντια). Εισαγωγή και εξαγωγή των τελάρων από 2 άτομα. Αποφυγή ανοίγματος του φούρνου κατά τη διάρκεια λειτουργίας του.

Υπερβολική εσωτερική υπερπίεση (έκρηξη)	Από σκόνη	29	Κίνδυνος έκρηξης από σκόνη αλεύρων	<ul style="list-style-type: none"> Χαμηλή συγκέντρωση σκόνης στο χώρο εργασίας. Χρήση κατάλληλων συστημάτων απαγωγής σκόνης. Κατάλληλος εξαερισμός. Τακτικός καθαρισμός χώρου. Αποκλεισμός κάθε πιθανής πηγής ανάφλεξης Κατάλληλη σήμανση ασφάλειας (π.χ. απαγόρευση καπνίσματος). Τήρηση κανόνων πυροπροστασίας (για περισσότερα βλ. # 33 Πυρκαγιά).
	Εύφλεκτων υγρών/ αερίων	30	Κίνδυνος έκρηξης εύφλεκτων υγρών/ αερίων (πετρέλαιο θέρμανσης, υγραέριο ή φυσικό αέριο)	<ul style="list-style-type: none"> Τοποθέτηση και φύλαξη σε ειδικό χώρο της επιχείρησης. Κατάλληλος εξαερισμός (συνιστάται έντονος τοπικός εξαερισμός). Αποκλεισμός κάθε πιθανής πηγής ανάφλεξης. Κατάλληλη σήμανση ασφάλειας (πχ απαγόρευση καπνίσματος). Τήρηση των οδηγιών του προμηθευτή. Ενημέρωση του προσωπικού. Τήρηση κανόνων πυροπροστασίας (για περισσότερα βλ. # 33 Πυρκαγιά).
	Ρήξη εξοπλισμού που περιέχει ατμό ή άλλα υγρά ή αέρια υπό πίεση	31	Ρήξη δεξαμενής αποθήκευσης υγραερίου. Διαρροή υγραερίου από τις σωληνώσεις τροφοδοσίας	<ul style="list-style-type: none"> Αισθητήρες ανίχνευσης παρουσίας υγραερίου και σε κατάλληλες θέσεις χαμηλά πλησίον κρίσιμου εξοπλισμού. Αυτόματη ηλεκτροβάνια διακοπής της τροφοδοσίας υγραερίου. Τακτική επιθεώρηση και έλεγχος της κύριας δεξαμενής αποθήκευσης υγραερίου σύμφωνα με τις προδιαγραφές κατασκευής και λειτουργίας.
	Εκρηκτικής ουσίας	32		
Πυρκαγιά		33	Κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιάς από ανασφαλείς ηλεκτρικές εγκαταστάσεις	<ul style="list-style-type: none"> Βλ. # 27 Επαφή με ηλεκτρισμό Επαρκής αριθμός πυροσβεστήρων. Κατάλληλο σύστημα πυρανίχνευσης/ πυρόσβεσης. Σήμανση θέσης των πυροσβεστήρων και των άλλων πιθανών μέσων και τοποθέτηση αυτών σε προσιτά και εμφανή μέρη. Ανάρτηση πινακίδων σε εμφανή σημεία του χώρου με οδηγίες πρόληψης πυρκαγιάς και του τρόπου ενέργειας του προσωπικού σε περίπτωση έναρξης πυρκαγιάς. Σαφείς οδηγίες έκτακτης ανάγκης. Εκπαίδευση του προσωπικού στη χρήση πυροσβεστήρων και των μέσων πυρόσβεσης.
			Κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιάς λόγω ύπαρξης εύφλεκτων υλικών στο χώρο εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση κατάλληλων συστημάτων απαγωγής σκόνης. Κατάλληλος εξαερισμός. Τακτικός καθαρισμός χώρου. Κατάλληλη σήμανση ασφάλειας (πχ απαγόρευση καπνίσματος). Βλ. μέτρα πυρασφάλειας «Κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιάς από ανασφαλείς ηλεκ. εγκαταστάσεις».
			Εξάπλωση πυρκαγιάς λόγω εύφλεκτων υλικών κατασκευής/ έλλειψης πυροσβεστήρων	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση πυράντοχων δομικών υλικών. Μηχανισμοί απομόνωσης εξοπλισμού (π.χ. σκέπασμα απομόνωσης σιλό). Επαρκής αριθμός πυροσβεστήρων. Κατάλληλο σύστημα πυρόσβεσης. Σαφείς οδηγίες έκτακτης ανάγκης. Εκπαίδευση του προσωπικού στη χρήση πυροσβεστήρων και στον τρόπο κατάσβεσης πυρκαγιάς.

Έκθεση σε θόρυβο	34	Θόρυβος	<ul style="list-style-type: none"> • Τακτική συντήρηση μηχανών σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή/ προμηθευτή. • Απομόνωση των πηγών υψηλού θορύβου στην πηγή τους. • Διάθεση κατάλληλων μέσων προστασίας της ακοής (π.χ. ωτοασπίδες) στους εργαζόμενους όταν η έκθεση σε θόρυβο ισούται ή υπερβαίνει τα 80dB(A) σε σταθμισμένη οκτάωρη έκθεση. • Υποχρεωτική χρήση των μέσων ατομικής προστασίας της ακοής όταν η έκθεση σε θόρυβο υπερβαίνει τα 85dB(A) σε σταθμισμένη οκτάωρη έκθεση. • Τοποθέτηση ηχοπετασμάτων, ηχομόνωσης. • Ενημέρωση και εκπαίδευση σχετικά με τους κινδύνους. • Ακοομετρικός έλεγχος από γιατρό εργασίας ειδικά για τους εργαζόμενους των οποίων η έκθεση υπερβαίνει τα 85dB(A). 	
Έκθεση σε μη ιονίζουσα ακτινοβολία	35			
Σωματική βία/ επίθεση από άνθρωπο ή ζώο	36			
Παγίδευση σε επικίνδυνο περιβάλλον (π.χ. ψυχρό δωμάτιο, κλίβανος, κλπ.)	37	Κίνδυνος εγκλωβισμού εντός ψυκτικών θαλάμων	<ul style="list-style-type: none"> • Οι θήρες των ψυκτικών θαλάμων να είναι εφοδιασμένες με μηχανισμό ανοίγματος εκ των έσω για την αποφυγή εγκλωβισμού. • Φωτισμός ασφαλείας με το άνοιγμα της θύρας του ψυκτικού θαλάμου. • Τοποθέτηση αισθητήρων ανίχνευσης κίνησης εντός του ψυκτικού θαλάμου ώστε να μην σβήνει ο φωτισμός ασφαλείας σε περίπτωση εγκλωβισμού. • Εγκατάσταση ηχητικού συναγερμού στο εσωτερικό του ψυκτικού θαλάμου. 	
Αφαίρεση οξυγόνου (π.χ. αποχετεύσεις. Δεν αφορά πνίξιμο)	38	Κίνδυνος ασφυξίας	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάλληλος εξοπλισμός. • Όργανο μέτρησης ποσοστού οξυγόνου. 	
Απώλεια άνωσης σε νερό ή άλλο υγρό (περιλαμβάνεται πνίξιμο)	39			
Πολύ γρήγορη αποσυμπίεση	40			
Μυοσκελετικές καταπονήσεις (καθιστική εργασία, μονότονα επαναλαμβανόμενες κινήσεις, βίαιες και απότομες κινήσεις, χειρονακτικός χειρισμός φορτίων, δονήσεις)	41	Μυοσκελετικά προβλήματα από ακατάλληλη στάση εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Εργονομική διαρρύθμιση θέσεων εργασίας. • Ασφαλείς μέθοδοι εργασίας. • Εναλλαγή στάσεων εργασίας και κίνηση/ περπάτημα σε τακτά χρονικά διαστήματα. • Εναλλαγή δραστηριοτήτων ή μικρά διαλείμματα σε περίπτωση μονότονης ή επαναλαμβανόμενης εργασίας. 	
		Καταπόνηση της πλάτης, των μπράτσων, των χεριών και των ποδιών από τη χειρονακτική διακίνηση σάκων αλεύρων	<ul style="list-style-type: none"> • Κανόνες μεταφοράς φορτίων - εκπαίδευση στον τρόπο ανύψωσης και μεταφοράς φορτίων. • Χρήση μηχανικών μέσων μεταφοράς φορτίων. • Η ανύψωση και μεταφορά βαριών φορτίων να γίνεται από δύο άτομα. 	
ΧΗΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ				
Επικίνδυνες ουσίες που παράγονται κατά τη διάρκεια εργασιών	Σκόνης/ ίνες	42	Σκόνη αλεύρων (κυρίως κατά την εισαγωγή του αλεύρων στο ζυμωτήριο και σε αναμεικτήρα υλικών/ μίξερ)	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση κατάλληλων συστημάτων απαγωγής σκόνης. • Χρήση κατάλληλων συστημάτων τοπικού-γενικού εξαερισμού. • Τακτικός καθαρισμός χώρου. • Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ / αναπνευστικών μέσων.
	Καπνοί	43		
	Νέφη/ ομίχλες	44		
	Αέρια	45		
	Ατμοί	46	Ατμοί αμμωνίας κατά το ψήσιμο στους αρτοκλιβάνους ουζο-κούλουρων, τσουρεκιών κλπ.	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση κατάλληλων συστημάτων τοπικού-γενικού εξαερισμού. • Συστήματα απαγωγής ατμών από τους αρτοκλιβάνους.

Επικίνδυνες ουσίες που εκλύονται λόγω απώλειας περιεχομένου	Από ανοιχτό εξοπλισμό	Καυστικές	47α		
		Διαβρωτικές	47β		
		Ερεθιστικές	47γ	Δερματίτιδες ή αλλεργικές αντιδράσεις από την επαφή με υγρά απορρυπαντικά και καθαριστικά (π.χ. δοχείων – σκευών, χώρων εργασίας)	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (π.χ. αδιαπέραστα γάντια, προστατευτική ποδιά). Να αποφεύγεται η επαφή του δέρματος με τέτοιου είδους προϊόντα.
		Τοξικές	47δ		
		Οξειδωτικές	47ε		
	Από κλειστό εξοπλισμό	Καυστικές	48α		
		Διαβρωτικές	48β		
		Ερεθιστικές	48γ		
		Τοξικές	48δ		
		Οξειδωτικές	48ε		
		Εύφλεκτες - εκρηκτικές	48ζ	Φιάλες υγραερίων	<ul style="list-style-type: none"> Αποθήκευση σε καλά αεριζόμενους χώρους. Ποτέ στον ήλιο. Αποκλεισμός κάθε πιθανής πηγής ανάφλεξης. Κατάλληλη σήμανση ασφάλειας (π.χ. απαγόρευση καπνίσματος) και επισήμανση των φιαλών. Αποθήκευση μικρού αριθμού φιαλών και όχι σε χώρους άλλης χρήσης. Έλεγχος για διαρροή με σαπουνόνερο, ποτέ με φλόγα. Χρήση πάντα με ειδική βαλβίδα αντεπιστροφής (φλογοπαγίδα). Έλεγχος και προληπτική συντήρηση των εξαρτημάτων και μηχανισμών. Σαφείς οδηγίες/ κανόνες ασφαλούς χρήσης και μεταφοράς φιαλών - τήρηση των κανόνων. Χρήση μόνο από εκπαιδευμένο προσωπικό. Τήρηση κανόνων ασφάλειας και πυροπροστασίας.
		Διάφορες	48η		
	Επικίνδυνες χωρίς να συγκεκριμενοποιείται ο τρόπος έκθεσης ή υπάρχουν περισσότεροι του ενός τρόποι έκθεσης	49		Μέτρα κατά περίπτωση	
	ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ				
Έκθεση σε βακτηρίδια, μύκητες, ιούς, ρικέτσια, πρωτόζωα, μετάζωα, κλπ.	50	Κίνδυνος ανάπτυξης βακτηριδίων (π.χ. λεγιονέλλα) μέσω των συστημάτων κλιματισμού	<ul style="list-style-type: none"> Συχνός καθαρισμός των κλιματιστικών και περιοδική αντικατάσταση των φίλτρων τους (μία φορά το χρόνο). 		
ΜΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ					
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ					
Πνευματική κόπωση	51	Μη σαφείς οδηγίες εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> Σαφείς οδηγίες εργασίας. Καθορισμός αρμοδιοτήτων. 		
Σωματική κόπωση	52	Έντονος ρυθμός εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> Σωστός προγραμματισμός. Καταμερισμός αρμοδιοτήτων και ρόλων. 		
ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ					
Άγχος	53	Πίεση χρόνου	<ul style="list-style-type: none"> Σωστή οργάνωση της εργασίας. 		
Ψυχολογική βία (εκφοβισμός, παρενόχληση, διακριτική μεταχείριση, προσβλητική συμπεριφορά)	54	Κακή συνεργασία με συναδέλφους και προϊσταμένους	<ul style="list-style-type: none"> Αρμονική συνεργασία. 		
ΕΡΓΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ					
Ακατάλληλος εξοπλισμός, προβληματική διάταξη παραγωγικής διαδικασίας, κλπ.	55	Μη επαρκής χώρος εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> Εργονομική διαρρύθμιση θέσεων εργασίας 		
		Έλλειψη άνεσης και ενόχληση κατά την εργασία λόγω των μέσων ατομικής προστασίας/ ανεπαρκής προστασία	<ul style="list-style-type: none"> Εργονομικός σχεδιασμός των ΜΑΠ και προστασία από τους κινδύνους. Διατήρηση των ΜΑΠ σε καλή κατάσταση. Συντήρηση και έλεγχος των ΜΑΠ σε τακτά χρονικά διαστήματα, επισκευή και αντικατάσταση σε κατάλληλο χρόνο. Τήρηση των οδηγιών του κατασκευαστή. Ατομικός εξοπλισμός, για κάθε εργαζόμενο. Επιλογή του εξοπλισμού σε συνεργασία με τους εργαζόμενους με βάση τις συγκεκριμένες κάθε φορά συνθήκες και ανάγκες και τη σωματομετρία του κάθε εργαζόμενου. 		